

Sygn. akt: I C 160/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Dobrawa Michałowska
Protokolant:	starszy protokolant sądowy Joanna Pilc-Syposz

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. na rozprawie

sprawy z **powództwa (...) S.A. z/s w B.**

przeciwko D. D.

roszczenia z weksla

1. uchyla nakaz zapłaty z dnia 23 sierpnia 2016 r. wydany w sprawie I Nc 1486/16 w całości i powództwo oddala,
2. zasądza od powoda (...) S.A. w B. na rzecz pozwanej D. D. reprezentowanej przez adwokata S. C. kwotę 5.904 zł (pięć tysięcy dziewięćset cztery złote) tytułem pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

UZASADNIENIE

W dniu 06 maja 2016 r. do Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej wpłynął pozew (...) S.A. z/s w B. przeciwko D. D. o zapłatę kwoty 17.268,62 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 6 marca 2016 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa wskazała, że pozwana zobowiązała się poprzez podpisanie weksla z dnia 6 sierpnia 2014 r. do zapłaty w dniu 5 marca 2016 r. kwoty wskazanej w wekslu. Strona powodowa wskazała, że w dniu 4 lutego 2016 r. wezwała pozwaną do wykupu weksla, jednak do dnia wytoczenia powództwa pozwana nie dokonała żadnej wpłaty. Strona powodowa wskazała, że (...) Sp. z o.o. widniejąca jako remitent na wekslu w okresie od września 2014 r. do marca 2015 r. przeszła restrukturyzację polegającą na podziale przez wydzielenie do (...) Sp. z o.o., a następnie połączeniu (...) Sp. z o.o. z (...) S.A.. Powód jest spółką, na którą przeszła m.in. dochodzona pozewem wierzytelność wekslowa. (...) Sp. z o.o. wstąpiła w prawa (...) Sp. z o.o. wynikające z podpisanego przez pozwaną weksla na podstawie umowy przelewu wierzytelności wekslowej zawartej w dniu 18 grudnia 2014 r. Na podstawie w/w umowy doszło do przekazania weksla. Następnie doszło do połączenia (...) Sp. z o.o. z (...) S.A. na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. Powód wstąpił we wszystkie prawa przysługujące (...) Sp. z o.o., w tym zwłaszcza nabył prawo do dochodzonej niniejszy pozewem wierzytelności wekslowej w oparciu o art. 494§ 1 k.s.h.

Postanowieniem z dnia 27 maja 2016 r. (k.10-13) Sąd Rejonowy w Bielsku – Białej stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do Sądu Rejonowego w Nysie jako miejscowo i rzeczowo właściwemu.

W dniu 23 sierpnia 2016 r. (k.23) Sąd Rejonowy w Nysie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym zasądził całość roszczenia na rzecz strony powodowej oraz orzekł o kosztach procesu.

W dniu 5 października 2016 r. pozwana wniosła zarzuty od w/w nakazu zapłaty (k.35-38), w którym zaskarżyła nakaz zapłaty w całości. W zarzutach pozwana zgłosiła zarzut brak legitymacji czynnej powoda oraz wniosła o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty. W uzasadnieniu pozwana zakwestionowała wszystkie twierdzenia pozwu wskazując, że powód nie przedłożył umowy wekslowej. Pozwana zakwestionowała żądanie pozwu co do wysokości.

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2016 r. (k.33) Sąd Rejonowy w Nysie oddalił wniosek pozwanej o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 28 stycznia 2017 r. (k.52) wezwano pełnomocnika z urzędu stanowiącego dla pozwanej do uzupełnienia zarzutów w ciągu dwóch tygodni pod rygorem pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów.

Pismem procesowym z dnia 16 marca 2017 r. (k.103-104) pełnomocnik z urzędu stanowiącego dla pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z tytułu udzielonej pomocy prawnej z urzędu, bowiem koszty te nie zostały uiszczone ani opłacone.

W uzasadnieniu zarzutów pełnomocnik z urzędu stanowiącego dla pozwanej wskazał, że przez „brak legitymacji czynnej powoda” pozwana odnosi się do niewłaściwego przejścia uprawnień z weksla na stronę powodową. Zawarta na wekslu klauzula „nie na zlecenie” był zabezpieczeniem pozwanej przed ewentualnym przeniesieniem roszczenia wekslowego na inną osobę. Przez „powód nie przedłożył umowy wekslowej” pozwana odnosi się do nie przedłożenia tzw. deklaracji wekslowej. Z kolei przez „kwestionowanie żądania pozwu co do wysokości” pozwana wskazuje, że bez dokumentów potwierdzających wysokość spłat pozwana nie jest w stanie sprecyzować jaką część należności spłaciła, prawdopodobnie pozwana spłaciła znaczną część zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki, którą zabezpiecza weksel i tym samym dochodzona kwota jest znacząco wygórowana.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Dnia 6 sierpnia 2014 r. pozwana D. D. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...). Na mocy zawartej umowy pozwana otrzymała pożyczkę gotówkową w całkowitej kwocie 7.000,00 zł, a zobowiązała się spłacić kwotę 21.216,00 zł.

Zgodnie z pkt 2.1 2 w/w umowy Pożyczkobiorca zobowiązał się spłacić Pożyczkodawcy całkowitą kwotę do spłaty stanowiącą sumę całkowitego kosztu pożyczki oraz całkowitej kwoty pożyczki w 48 miesięcznych ratach po 442 zł każda, płatnych wg kalendarza spłat czyli od 04 września 2014 r.

Zgodnie z pkt 7 ust. 1 w/w umowy Pożyczkobiorca zobowiązał się wystawić i przekazać Pożyczkodawcy w dniu podpisania umowy jeden własny weksel „nie na zlecenie”, który jest ważny do momentu całkowitej zapłaty zobowiązań Pożyczkobiorcy z tytułu niniejszej umowy.

Z kolei zgodnie z pkt 11 ust. 1 umowy pożyczki gotówkowej jeżeli Pożyczkobiorca nie zapłaci w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, Pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu i wypełnić weksel po uprzednim wezwaniu Pożyczkobiorcy do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Dowód:

umowa pożyczki nr (...) z dnia 06.08.2014 r. k. 62-67,

załącznik nr 1 do umowy pożyczki gotówkowej k. 68-69,

W dniu zawarcia umowy pozwana upoważniła (...) Sp. z o.o. z/s w B. do wypełnienia weksła. W szczególności upoważniła (...) Sp. z o.o. z/s w B. do wpisania domicyliatu, wypełnienia weksła na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu w (...) Sp. z o.o. z/s w B. łącznie z kosztami sądowymi przy czym m.in.: jeżeli nie zapłaciłaby w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności Pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu i wypełnić weksel zgodnie z p.11 umowy, po uprzednim wezwaniu do spłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Dowód:

deklaracja wekslowa wystawcy weksła z dnia 06.08.2014 r. k. 68

Pozwana tytułem spłaty rat wynikających z umowy pożyczki nr (...) wpłaciła na rzecz strony powodowej łączną kwotę 6.412,00 zł, z czego:

- 1) w dniu 02 września 2014 r. kwotę 442,00 zł,
- 2) w dniu 02 października 2014r. kwotę 442,00 zł,
- 3) w dniu 07 października 2214 r. kwotę 251,00 zł,
- 4) w dniu 07 października 2214 r. kwotę 191,00 zł,
- 5) w dniu 04 grudnia 2014 r. kwotę 205,00 zł,
- 6) w dniu 13 stycznia 2015 r. kwotę 442,00 zł,
- 7) w dniu 13 stycznia 2015 r. kwotę 8,00 zł,
- 8) w dniu 02 lutego 2015 r. kwotę 434,00 zł,
- 9) w dniu 02 lutego 2015 r. kwotę 8,00 zł,
- 10) w dniu 03 marca 2015 r. kwotę 434,00 zł,
- 11) w dniu 03 marca 2015 r. kwotę 16,00 zł,
- 12) w dniu 10 marca 2015 r. kwotę 235,00 zł,
- 13) w dniu 10 marca 2015 r. kwotę 215,00 zł,
- 14) w dniu 05 maja 2015 r. kwotę 266,00 zł,
- 15) w dniu 21 maja 2015 r. kwotę 176,00 zł,
- 16) w dniu 21 maja 2015 r. kwotę 245,00 zł,
- 17) w dniu 26 czerwca 2015 r. kwotę 197,00 zł,
- 18) w dniu 26 czerwca 2015 r. kwotę 245,00 zł,
- 19) w dniu 24 lipca 2015 r. kwotę 197,00 zł,
- 20) w dniu 24 lipca 2015 r. kwotę 253,00 zł,
- 21) w dniu 08 września 2015 r. kwotę 189,00 zł,

- 22) w dniu 08 września 2015 r. kwotę 253,00 zł,
- 23) w dniu 06 października 2015 r. kwotę 189,00 zł,
- 24) w dniu 06 października 2015 r. kwotę 253,00 zł,
- 25) w dniu 06 listopada 2015 r. kwotę 189,00 zł,
- 26) w dniu 06 listopada 2015 r. kwotę 253,00 zł.

Dowód:

karta klienta k. 71

Strona powodowa pismem z dnia 4 stycznia 2016 r., z uwagi na nierealizowanie przez pozwaną postanowień umowy nr (...) zawartej w dniu 6 sierpnia 2014 r., wezwała pozwaną do dobrowolnej zapłaty zaległych rat pożyczki w łącznej wysokości 189 zł w terminie 7 dni od otrzymania pisma.

Dowód:

pismo powódki - ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 04.01.2016 r. k. 72

Pismem z dnia 4 lutego 2016 r. strona powodowa, ze względu na naruszenie przez pozwaną postanowień umowy nr (...) zawartej w dniu 06 sierpnia 2014 r. polegającej na niepłaceniu zobowiązań zgodnie z ustalonym kalendarzem spłat w/w pożyczki, wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem terminu 30 dni.

Dowód:

pismo powódki - wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 04 lutego 2016 r. k. 5

(...) Sp. z o.o. z/s w B. w dniu uzupełniła weksel

podpisany przez pozwaną w dniu 06 sierpnia 2014 r. wpisując kwotę 17.268,62 zł z terminem płatności do 5 marca 2016 r.

Dowód:

weksel k. 4

W dniu 18 grudnia 2014 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z/s w B. (Cedent) a (...) Sp. z o.o. z/s w B. (Cesjonariusz) doszło do zawarcia umowy cesji wierzytelności wekslowej, której przedmiotem była wierzytelność w kwocie 19.048,00 zł powiększona o ewentualne odnowienia/kolejne wypłaty oraz wszelkie należności uboczne z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 6 sierpnia 2016 r. przysługująca Cedentowi względem dłużniczki D. D. § 1 ust. 1 w/w umowy.

Wyżej wymieniona wierzytelność zabezpieczona została wekslem własnym wystawionym nie na zlecenie przez dłużnika w dniu 6 sierpnia 2014 r. i avalowanym przez Poręczyciela wraz z deklaracją wekslową wystawioną przez dłużnika i poręczyciela w dniu 06 sierpnia 2014 r. tworząc subsydiarną wierzytelność wekslową.

Zgodnie z § w/w umowy wierzytelność określona w § 1 ust. 1 stanowi przedmiot przenoszonych przez Cesjonariusza w planie podziału z dnia 23 września 2014 r. praw zgodnie z procedurą podziału przez wydzielenie przeprowadzoną stosownie do art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h.

W wyciągu dokumentu „porozumienie w sprawie planu podziału” wraz z załącznikiem z dnia 23.09.2014 pod pozycją 190615 widnieje numer pożyczki (...) - (...).

Dowód:

umowa cesji wierzytelności z dnia 18.12.2014 r.

wyciąg dokumentu „porozumienie w sprawie planu podziału” wraz z załącznikiem z dnia 23.09.2014r. k. 73-74,

wyciąg dokumentu „porozumienie w sprawie planu podziału” wraz z załącznikiem z dnia 23.09.2014r. k. 77-88,

wyciąg (...) Sp. z o.o. z/s w B. – B. k. 88-91,

wyciąg (...) Sp. z o.o. z/s w B. – B. k. 92-94

W dniu 25 lutego 2015 r. na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. nastąpiło połączenie przez przeniesienie całego majątku (...) Sp. z o.o. (jako spółki przejmowanej) na (...) S.A. (jako spółkę przejmującą) (łączenie przez przejęcie). Połączeni spółek przeprowadzono w trybie art. 516 § 6 k.s.h., bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej na podstawie art. 515§ 1 k.s.h.

Dowód:

wyciąg (...) S.A. z/s w B. – B. k. 83-86

Pozwana w 2005 r. przebyła udar krwotoczny mózgu. U pozwanej zdiagnozowano krwiaka śródmózgowego.

Pozwana od 18 lutego 2017 r. przebywa w Zakładzie (...) w P..

Dowód:

dokumentacja medyczna pozwanej k. 39-50

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez obie strony postępowania. Sąd uznał dołączone do akt sprawy dokumenty za wiarygodne i nadające się do poczynienia na ich podstawie ustaleń faktycznych. Co więcej, ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a dodatkowo nie budziły one zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności, albowiem zostały sporządzone przez uprawnione do tego osoby i nie nosiły żadnych śladów świadczących o próbie zmiany czy zniekształcenia ich treści.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, iż pozwana D. D. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...). Na mocy zawartej umowy pozwana otrzymała pożyczkę gotówkową w całkowitej kwocie 7.000,00 zł, a zobowiązała się spłacić kwotę 21.216,00 zł. Jednakże, pozwana, uchybiając zapisom umownym, do dnia wytoczenia powództwa, dokonała na poczet należności, której podstawą była zawarta umowa pożyczki, wyłącznie wpłat w łącznej wysokości 6.412,00 zł.

Poza sporem pozostawało również, że pozwana w dniu podpisania umowy pożyczki nr (...) wystawiła i przekazała (...) Sp. z o.o. z/s w B. jeden własny weksel „nie na zlecenie”, który był ważny do momentu całkowitej zapłaty zobowiązań Pożyczkobiorcy z tytułu niniejszej umowy.

Strona powodowa dochodzi należności z weksla in blanco, dołączonego do pozwu, wystawionego przez pozwaną, w celu zabezpieczenia roszczenia wynikającego z łącznej strony umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...).

Istota tego weksla polega na tym, że wystawca zobowiązując się z weksla nie wypełnia blankietu, lecz kładzie na nim jedynie swój podpis. Charakteryzuje on się tym, że istnieje porozumienie między wystawcą weksla, a osobą dla której

wystawca wręczył weksel, co do późniejszego jego uzupełnienia. Weksel ten staje się zupełny w razie skorzystania przez kontrahenta z prawa do jego wypełnienia.

Wydanie weksła in blanco o jakim mowa w art. 103 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. prawo wekslowe (t.j.Dz.U.2016.160) stwarza specjalny rodzaj zobowiązania wekslowego, które różni się znacznie od zobowiązania wynikającego z wydania całkowicie wypełnionego dokumentu wekslowego. Dlatego dłużnik oprócz zarzutów obiektywnych może mu przeciwstawić także zarzuty subiektywne, a zatem wynikające ze stosunku podstawowego łączącego go z wierzycielem. Wskutek tego abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego ulega pewnemu osłabieniu.

Zgodnie z art. 11 prawa wekslowego każdy weksel można przenieść przez indos, chociażby nie był wystawiony wyraźnie na zlecenie. Jeżeli wystawca umieścił w wekslu wyrazy "nie na zlecenie" lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu. Weksel można indosować również na trasata bez względu, czy przyjął on weksel, czy nie, a także na wystawcę lub na każdą inną osobę, wekslowo zobowiązaną. Osoby te mogą weksel dalej indosować.

Klauzula "nie na zlecenie" kwalifikuje taki weksel do papierów wartościowych imiennych, co oznacza, że jego zbycie może nastąpić tylko przez cesję. Prawa z weksła „nie na zlecenie” mogą być przeniesione na inną osobę w drodze przelewu uregulowanego przepisami Kodeksu cywilnego. Podstawą prawną powyższego są art. 517 § 2 oraz 921¹² k.c., które uzależniają skuteczność przeniesienia takiej wierzytelności od wydania nabywcy dokumentu w postaci weksła. Owa klauzula powoduje, że weksła nie można przenieść na inną osobę poprzez indos. Nie oznacza to, że weksel staje się w ogóle nieprzenoszalny. Prawa z weksła można bowiem przenosić w drodze tzw. cesji lub inaczej przelewu. Istotna różnica sprowadza się do możliwości podnoszenia zarzutów wobec nabywcy weksła. Jeśli weksel został przeniesiony w drodze indosu to, niezależnie od powodów jego wystawienia, wystawca weksła musi nabywcy weksła (indosatariuszowi) zapłacić przyrzeczoną na wekslu kwotę. Jeśli natomiast przeniesienie praw nastąpiło w drodze przelewu, wystawca weksła może wobec nabywcy podnosić wszelkie zarzuty jakie mógłby podnieść względem zbywcy.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa wykazała skuteczne następstwo prawne w stosunku do pierwotnego wierzyciela (...) Sp. z o.o. z/s w B.. Do pozwu strona powodowa przedłożyła stosowne dokumenty, z których powyższe wynika. Strona powodowa skutecznie nabyła wierzytelność przysługującą pierwotnie (...) Sp. z o.o. z/s w B., a następnie (...) Sp. z o.o. z/s w B. względem pozwanej D. D.. Nie uszło uwadze Sądu, że w dniu 18 grudnia 2014 r. (...) Sp. z o.o. przelał na (...) Sp. z o.o. z/s w B. wierzytelność wekslową, której przedmiotem była wierzytelność w kwocie 19.048,00 zł powiększona o ewentualne odnowienia/kolejne wypłaty oraz wszelkie należności uboczne z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 6 sierpnia 2016 r. przysługująca (...) Sp. z o.o. z/s w B. względem D. D., która to wierzytelność nie była wymagalna w dniu zawarcia przedmiotowej umowy. Jednakże w doktrynie przyjmuje się, że przedmiotem rozporządzenia mogą być zarówno wierzytelności już istniejące, jak i przyszłe.

Kodeks cywilny umożliwia w miarę swobodne przenoszenie wierzytelności, również tych zabezpieczonych wekslowo. Zgodnie bowiem z art. 509 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, a wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Powyższe potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r. (sygn. akt VCK 407/05), w którym wskazano, że: „obrót prawami z weksła in blanco przed jego wypełnieniem może nastąpić według przepisów prawa cywilnego, w drodze przelewu (art. 509 w zw. z art. 517 k.c.).”

Niemniej jednak art. 517 § 1 k.c. stanowi, że przepisów o przelewie nie stosuje się do wierzytelności związanej z dokumentem zbywalnym przez indos. Oznacza to, że wystawca weksła może zabezpieczyć się przed ewentualnym przeniesieniem roszczenia wekslowego na inną osobę poprzez umieszczenie na wekslu wyraźnej klauzuli „nie na zlecenie” oraz poprzez jednoczesne zaznaczenie w treści weksła braku możliwości dokonania przelewu na podstawie art. 509 Kodeksu cywilnego. Tylko w takiej sytuacji, wystawca weksła może mieć pewność, iż w razie

ewentualnego sporu sądowego, będzie mógł skutecznie podnosić zarzut niewłaściwego przejścia uprawnień z weksła. W przedmiotowej sprawie w treści weksła nie ma wzmianki o powyższej treści.

W świetle powyższego zarzut pozwanej o braku legitymacji czynnej strony powodowej z uwagi na zawartą w wekslu klauzulę „nie na zlecenie” przez co pozwana rozumiała zabezpieczenie przed przeniesieniem roszczenia wekslowego na inną osobę należy uznać za chybiony.

W ocenie Sądu za zasadny należy uznać zarzut pozwanej jakoby wystawiony przez pozwaną weksel własny został wypełniony przez pierwotnego wierzyciela (...) Sp. z o.o. z/s w B. sprzecznie z deklaracją wekslową. Strona powodowa przedłożyła deklarację wekslową wystawcy weksła podpisaną w dniu 6 sierpnia 2014 r. przez pozwaną, w świetle powyższego Sąd nie miał podstaw do przyjęcia, że pozwana nie zapoznała się z jej treścią.

Zgodnie z pkt a) deklaracji wekslowej wystawcy weksła pozwana upoważniła (...) Sp. z o.o. z/s w B. do wpisania domicyliatu u wypełnienia weksła na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu w (...) Sp. z o.o. z/s w B. łącznie z kosztami sądowymi przy czym m.in.: jeżeli nie zapłaciłaby w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności to Pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu i wypełnić weksel zgodnie z pkt 11 umowy, po uprzednim wezwaniu do spłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...) pismem z dnia 4 lutego 2016 r. Podczas gdy w ostatecznym wezwaniu do zapłaty z dnia 4 stycznia 2016 r. strona powodowa wezwała pozwaną do dobrowolnej spłaty zaległych rat pożyczki wymaganych w dniach 04 grudnia 2015 r. w łącznej wysokości 187 zł. W świetle powyższego na dzień wypowiedzenia umowy przez stronę powodową pozwana zalegała ze spłatą rat pożyczki wymaganych w dniach 4 stycznia 2016 r. w łącznej kwocie 631 zł (442 zł – rata wymagana 04 stycznia 2016 r. + 189 zł część raty wymaganej 04 grudnia 2015 r.). Zatem w chwili wypowiedzenia pozwanej w/w umowy pożyczki gotówkowej przez stronę powodową pozwana nie zalegała ze spłatą rat za co najmniej dwa pełne okresy płatności. W świetle powyższego nie ziszczyły się przesłanki do wypowiedzenia pozwanej umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...). Zatem oświadczenie o wypowiedzeniu pozwanej umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...) okazało się bezskuteczne. Tym samym strona powodowa wypełniła weksel sprzecznie z deklaracją wekslową wystawcy weksła czyli D. D..

Weksel, który ma charakter weksła niezupełnego, o którym stanowi art. 10 Prawa wekslowego, chwili jego wydania remitentowi, został on upoważniony przez dłużnika do uzupełnienia weksła, zgodnie z deklaracją wekslową. Powstałe w ten sposób zobowiązanie wekslowe względem osób podpisanych na wekslu ma charakter warunkowy, albowiem może wywołać pewne skutki prawne również z mocą wsteczną dopiero z chwilą jego wypełnienia przy uwzględnieniu, iż weksel został wypełniony w sposób odpowiadający przepisom prawa wekslowego i zgodny z wolą stron wyrażoną w porozumieniu zawartym między nimi. Zobowiązanie wekslowe nie powstanie bowiem w razie wypełnienia weksła in blanco przez jego odbiorcę niezgodnie z otrzymanym upoważnieniem. Istnienie deklaracji wekslowej jako upoważnienia wierzyciela do wypełnienia weksła w określony sposób nie było kwestionowane. Zgodnie z art. 10 prawa wekslowego wobec posiadacza, z którym została zawarta wiążąca umowa można podnieść zarzut wypełnienia weksła niezgodnie z zawartym porozumieniem, z tym zastrzeżeniem, iż poręczyciel, który odpowiada solidarnie z wystawcą weksła może podnosić wobec remitenta zarzut wypełnienia weksła in blanco niezgodnie z deklaracją wekslową, tak samo jak wystawca weksła, o ile podpisał deklarację wekslową (por. wyrok SA w Katowicach z dn. 30.06.2006 r., sygn. I ACa 246/06 oraz wyrok SA w Katowicach z dn. 30.09.2005 r., sygn. I ACa 1286/05).

W kontekście weksła in blanco należy więc przyjąć, że w chwili wydania weksła niezupełnego dochodzi do zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, przy czym jest ono jeszcze nieukształtowane (postanowienie SN z 13 lutego 2009 r., II CSK 452/2008, L..pl nr (...)). Zostanie ono ostatecznie ukształtowane w drodze uzupełnienia elementów weksła przez wierzyciela (R. 1936, t. I, s. 174). W wyrokach Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 6 listopada 2012 r., I ACa 1578/2011 (L..pl nr (...)); Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 16 kwietnia 2013 r., I ACa 33/2013 (L..pl nr (...)) i Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 lutego 2014 r., I ACa 965/2013 (L..pl nr (...)) stwierdzono w szczególności, że do powstania

zobowiązania wekslowego z weksla in blanco konieczne jest uzupełnienie weksla in blanco zgodnie z otrzymanym upoważnieniem.

Jeżeli wypełnienie weksla nastąpiło niezgodnie z porozumieniem to wystawca weksla nie odpowiada wekslowo wobec wystawcy weksla (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1935 r., sygn. akt III 1051/34, Zb. Urz. 1936, nr 7-8, poz. 289).

W przedmiotowej sprawie weksel wypełniony został niezgodnie z deklaracją wekslową, zatem zobowiązanie wekslowe nie powstało.

Jednocześnie Sąd wskazuje, że dopuszczalny i słuszny jest zarzut pozwanej nieprawidłowego rozliczenia umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...). Zarzut ten zmierza do kontroli postanowień w/w umowy do jej rozliczenia w konkretnych okolicznościach.

Na uwagę zasługuje fakt, że analiza niniejszej sprawy prowadzi do przekonania, że strona powodowa oraz jej poprzednicy prawni stworzyli system udzielania pożyczek zmierzający do obejścia przepisów prawa zarówno w aspekcie wskazanym wyżej, jak i przepisów kodeksu cywilnego chroniących konsumenta oraz ustawy o kredycie konsumenckim.

Zważyć bowiem należy, że zapisy umowy pożyczki w przedmiocie obciążenia pozwanej całkowitym kosztem pożyczki w łącznej wysokości 14.216,00 zł, przy całkowitej kwocie pożyczki 7.000,00 zł zmierzały do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Tym samym przedmiotowa opłata w oderwaniu od kosztów samej usługi, stawałaby się ukrytą opłatą przygotowawczą, bądź też ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczzonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia treść przepisów art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którymi strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na niezbędne koszty postępowania poniesione przez pozwaną złożyło się wynagrodzenie adwokata tytułem pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Sąd przyznał adwokatowi S. C. za reprezentowanie pozwanej urzędu zgodnie z § 8 pkt 5) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.) kwotę 4.800,00 zł, jednocześnie na podstawie § 4 ust. 3 stawkę wynagrodzenia adwokata z urzędu podwyższył o podatek VAT w wysokości 23% i nakazał wypłatę tego wynagrodzenia z sum budżetowych Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Nysie.

Wobec powyższego na podstawie art. 496 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.